

Rådet for
Den Europæiske Union

Bruxelles, den 4. marts 2024
(OR. en)

7163/24

ECOFIN 260
UEM 52
SOC 163
EMPL 91

NOTE

fra:	Generalsekretariatet for Rådet
til:	De Faste Repræsentanternes Komité (2. afdeling)/Rådet
Vedr.:	Sociale investeringer og reformer med henblik på modstandsdygtige økonomier – Investering i mennesker for at øge produktivitet og vækstudsigter

Vedlagt følger til delegationerne en note udarbejdet af formandskabet med henblik på den orienterende debat på samlingen i Økofinrådet den 12. marts 2024 med titlen "Sociale investeringer og reformer med henblik på modstandsdygtige økonomier", som også beskæftigelses- og socialministrene er indbudt til.

SOCIALE INVESTERINGER OG REFORMER MED HENBLIK PÅ
MODSTANDSDYGTIGE ØKONOMIER

– Investering i mennesker for at øge produktivitet og vækstudsigter –

Socioøkonomisk kontekst

EU står over for en betydelig udfordring for så vidt angår konkurrenceevne, ikke kun med hensyn til, hvordan vi konkurrerer globalt, men også med hensyn til at styrke vores indre marked. Selv om produktiviteten er den vigtigste drivkraft for konkurrenceevne og vækst, er den gennemsnitlige produktivitetsvækst i EU stagneret i løbet af de seneste ti år, og der er vedvarende udfordringer hvad angår leveomkostninger¹. Efter det økonomiske opsving, der fulgte efter covid-19-krisen, blev den økonomiske vækst i 2023 bremsset, og EU's økonomi var svagere end forventet ved begyndelsen af 2024. EU's arbejdsmarked er dog fortsat stærkt med en beskæftigelsesfrekvens, der nåede et rekordhøjt niveau på 75,4 % i 2023.

På trods af de generelt positive resultater står arbejdsmarkederne over for historisk høj mangel på arbejdskraft og færdigheder. Sådanne mangler udgør flaskehalse for produktiviteten og vækstpotentialet samt for den grønne og den digitale omstilling af økonomien. Der er behov for reformer og investeringer for at sikre, at der tages tilstrækkeligt hånd om manglen på arbejdskraft og færdigheder samt misforholdet mellem udbudte og efterspurgte færdigheder under hele omstillingen til en digital og kulstofneutral EU-økonomi².

¹ Jf. den årlige undersøgelse af bæredygtig vækst 2024.

² Jf. den fælles beskæftigelsesrapport 2024.

Håndtering af udfordringen med hensyn til konkurrenceevnen er en topprioritet for det belgiske formandskab og vil sandsynligvis fortsat være et centralt fokus for den næste strategiske dagsorden. Manglen på arbejdskraft og færdigheder påvirker produktiviteten negativt og hæmmer dermed konkurrenceevnen og Europas fremtidige økonomiske vækstudsigter. Den grønne og den digitale omstilling af EU's økonomi medfører meget vigtige behov og udfordringer vedrørende opkvalificering og omskoling for arbejdsstyrken med hensyn til job af høj kvalitet og arbejdsvilkår, således at den fortsat kan være egnet til fremtidens arbejdsmarked. Vedvarende uligheder og forskelle områder imellem, også hvad angår adgang til tjenesteydelser af almen interesse, uddannelse af høj kvalitet og udvikling af færdigheder, forhindrer dog fortsat visse befolkningsgrupper i at udvikle deres fulde potentiale. Samtidig forventes Europas hastigt aldrende befolkning at føre til en betydeligt mindre arbejdsstyrke i de kommende år, hvilket også har negative konsekvenser for udbuddet af arbejdskraft og færdigheder, mens EU halter bagefter andre geografiske områder, når det handler om at tiltrække højt kvalificerede arbejdstagere fra tredjelande. Alt dette kræver innovative tilgange til politikker, der anerkender investering i mennesker som et vigtigt aktiv for Europa.

På denne baggrund godkendte Rådet i EPSCO-sammensætningen den 28. november 2023 [udtalelsen](#)³ fra Beskæftigelsesudvalget og Udvalget for Social Beskyttelse om merværdien af sociale investeringer og EPSCO-Rådets rolle i styringen af det europæiske semester. Sociale investeringer defineres som offentlige udgifter i forbindelse med investeringer og reformer⁴, der ud over at forfølge sociale mål forventes at give udbytte i form af økonomisk vækst gennem deres indvirkning på menneskelig kapital og produktivitet, herunder gennem stærkere innovationskapacitet og overtagelse af nye teknologier, og/eller arbejdskraftudbud⁵. Sociale investeringer omfatter således:

- **Livslang læring og opkvalificering og omskoling** af den voksne befolkning med henblik på at støtte bedre overensstemmelse mellem efterspørgslen efter og udbuddet af færdigheder, hvilket har positive konsekvenser for integrationen på arbejdsmarkedet og vækstpotentialet.

³ Dok. ST 15418/2/23.

⁴ Inden for kvalifikations-, beskæftigelses- og inklusionspolitikker.

⁵ Klassificeringen af sociale udgifter som investeringer finder derfor sted på grundlag af deres indvirkning på væksten, hvilket er fokus for denne note. Dermed er det formålet at identificere de sociale foranstaltninger, der direkte bidrager til økonomisk vækst. Dette betyder ikke, at andre typer udgifter er mindre værdifulde.

- **Uddannelse**, navnlig **økonomisk overkommelig førskoleundervisning og børnepasning af høj kvalitet**, som bidrager til at skabe et solidt grundlag for yderligere læring senere i livet for alle børn og samtidig letter forældrenes deltagelse på arbejdsmarkedet, navnlig ved at øge kvinders beskæftigelse.
- **Aktive arbejdsmarkedspolitikker**, der letter adgangen til arbejdsmarkedet samt jobmatch og job af høj kvalitet og understøtter jobskift (gennem lempelse af strukturelle tilpasninger i økonomien) og dermed fremmer inklusiv og bæredygtig vækst.
- Politikker til forebyggelse af arbejdsrelateret sygdom og til **integration på arbejdsmarkedet af personer med handicap og/eller arbejdstagere efter en sygdomsperiode**.
- Reforme til **mindskelse af segmenteringen af arbejdsmarkedet** og reformer af **skatte- og socialsikringssystemerne** for at skabe incitamenter til deltagelse på arbejdsmarkedet og job af høj kvalitet.

Måling af det økonomiske udbytte af sociale reformer og investeringer

Det anerkendes, at visse sociale reformer og investeringer har potentiale for økonomisk vækst, men der er dog behov for bedre at undersøge, hvordan et sådant udbytte bedst kan evalueres, hvilket afhænger af den specifikke udformning og af den kontekst, hvori gennemførelsen finder sted. Kvantificeringen af dette udbytte kræver solide analytiske værktøjer, administrative data og robuste metoder (såsom forudgående og efterfølgende analyser, kontrafaktiske konsekvensanalyser og cost-benefit-analyser), og medlemsstaterne har i øjeblikket ikke altid den administrative kapacitet til at gennemføre dem. **Passende overvågnings- og evalueringssystemer samt detaljerede, robuste og tilgængelige data er afgørende for at spore virkningen og effektiviteten af sociale reformer og investeringer.**

For også at fremme udveksling af bedste praksis og gensidig læring nedsatte Belgien og Spanien, der havde formandskabet for Rådet for Den Europæiske Union mellem juli 2023 og juni 2024, **en uformel arbejdsgruppe vedrørende sociale investeringer (IWGSI) for at forbedre den fælles forståelse af sociale reformers og investeringers indvirkning på den økonomiske vækst og den sociale samhørighed**⁶. To primære arbejdsforløb blev gennemgået i IWGSI:

- Under det første blev der gået i dybden med den empiriske dokumentation for udbytte på mikro- og makroniveau af sociale reformer og investeringer. Under dette arbejdsforløb fokuserede IWGSI på aktive arbejdsmarkedspolitikker, førskoleundervisning og børnepasning og levering af tjenesteydelser.
- Under det andet arbejdsforløb var der fokus på virkningen og effektiviteten af disse politikker. Drøftelserne fokuserede navnlig på anvendelsen og tilgængeligheden af konsekvensanalyseværktøjer, på statistisk kapacitet og på datastyring og -tilgængelighed.

Relevans for det europæiske semester

Bæredygtig og inklusiv økonomisk vækst, jobskabelse, finansiell stabilitet og sunde offentlige finanser er kernen i det europæiske semester. Det er centrale mål for EU at nedbringe gældskvoterne og underskuddene til et forsvarligt niveau under behørig hensyntagen til beskæftigelsesmæssige og sociale mål og at styrke den sociale og økonomiske modstandsdygtighed og opadgående konvergens. **Det er derfor afgørende at sikre en god udformning af de sociale reformer og investeringer og forstå deres potentielle indvirkning på den økonomiske vækst, den finanspolitiske holdbarhed og den sociale retfærdighed for at udforme fremtidige økonomiske, beskæftigelsesmæssige og sociale politikker på en integreret måde og for at udnytte de offentlige ressourcer optimalt med henblik på at styrke vores økonomiers produktionskapacitet.**

⁶ Repræsentanter for alle EU-landene deltog i sidste ende i IWGSI's drøftelser sammen med repræsentanter for Europa-Kommissionen, Europa-Parlamentets Udvalg om Beskæftigelse og Sociale Anliggender og de europæiske arbejdsmarkedsparter. Formændene for Beskæftigelsesudvalget og Udvalget for Social Beskyttelse blev indbudt til at deltage fra begyndelsen, mens formændene for Det Økonomiske og Finansielle Udvalg og Udvalget for Økonomisk Politik blev indbudt til at deltage fra december 2023 og frem. En sammenfatning af IWGSI's vigtigste resultater kan findes her: <https://employment.belgium.be/en/joint-meeting-ecofin-and-epsco-ministers>.

Spørgsmål til ministrene:

1. Hvordan ser du de positive virkninger af sociale reformer og investeringer på den økonomiske vækst og på den finanspolitiske holdbarhed? Hvilke nylige beskæftigelsesmæssige og sociale reformer i din medlemsstat har vist sig at bidrage til et øget vækstpotentiale?
 2. Hvordan kan samarbejdet mellem Økofinrådet og EPSCO-Rådet styrkes yderligere, således at man bedre kan vurdere indvirkningen af sociale investeringer og reformer på den økonomiske vækst, den finanspolitiske holdbarhed og den sociale samhørighed inden for rammerne af det europæiske semester?
-